

museu de l'espardenya de banyeres de mariola

museo de la alpargata | espadrille museum

MALETA DIDÀCTICA

Educació Primària

1. MATÈRIES PRIMERES NATURALS

QUÈ ÉS UNA MATÈRIA PRIMERA? Les matèries primeres són elements o materials extrets de la natura que l'home transforma amb ajuda de ferraments i màquines per tal d'elaborar productes que satisfacen les nostres necessitats.

QUÈ ÉS UNA FIBRA NATURAL? Entre les fibres naturals d'origen vegetal estan aquelles de les quals podem extraure les llavors, com el cotó; o les tiges com el iute, el cànem i l'espart.

IUTE

- És una plata fibrosa que s'obté a zones tropicals, de clima càlid i humit.
- La major part procedeix de l'Índia i Bangladesh.

CÀNEM

- És la fibra d'origen vegetal més llarga, suau i resistent.
- Es cultiva a Callosa de Segura des d'on la transportaven a Banyeres.

ESPART

- L'espart és una fibra que s'obté d'una planta gramínia.
- Creix en zones on plou poc.
- A diferència del cànem, aquesta planta es recol·lectava a zones properes a Banyeres.

Els **ESPARTARS** són paisatges on creixen les plantes de l'espart. També s'anomenen **ATOCHALES**.

Al llarg de la història, l'espart, ha sigut emprat pels nostres avantpassats per a realitzar diferents objectes, tant per a la casa, com per a les tasques del camp o la guerra.

El més comú d'aquests és l'espardenya, utilitzada des de l'antiguitat fins als nostres dies. A Banyeres hi havia indústria dedicada a la seua fabricació fins a 1960.

2. UN POC D'HISTÒRIA

EQUIPAMENT MILITAR

Guerrer oretà (iber).
Armadura d'espart
teixit.

Foners baleàrics.
Fondes de pell i
espart trenat.

L'ESPARDENYA DES DE L'ANTIGUITAT

Espardenyes d'espart natural.
Neolític (5.000 a.C.)

Natzarè.
Setmana Santa.
Espardenya i cinturó
d'espart.

Soldats Guerra Civil Espanyola.
Espardenyes d'espart amb sola
de goma.

TALLERS D'ESPARDENYES DE BANYERES

3. TRACTAMENT DE L'ESPART

Per tal que la planta de l'espert es pugui convertir en objectes, té que passar per diferents processos de transformació com són el secat o el picat de les fibres.

LA PLANTA

LA RECOL·LECCIÓ

- Es recull a l'estiu
- S'arranquen les fibres enrotllant-les a un pal.

TÈCNiques DE TRACTAMENT

SECAT

- S'estén al sol, a un lloc fresc i sec.
- Es deixa assecar durant 4 dies.

Espart natural ●

PICAT

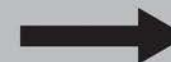
- Es deixa a remulla en aigua freda per a que s'ablanisca i poder picar-lo.
- Es submergeix durant 30 o 40 dies.

- Es colpeja amb una maça de fusta.
- Així és més flexible i suau.

Espart picat ●

Amb aquesta fibra natural podem realitzar objectes diferents per a usos diferents.

4. USOS DE L'ESPART

Per crear la majoria d'aquests objectes s'utilitza una PLEITA, que és una tira d'espart trenat amb diversos ramals, que cosida amb altres serveix per a fer:

EN EL CAMP

Cabassos ●

Caragoleres

Espardenyes ●

Alforges

A LA CASA

Ventador ●

Panera

Catifa

Garrafa

Setiet ●

ALTRES USOS

Llum

Elefant decoratiu

Fonda ●

Pinzell d'emblanquinar

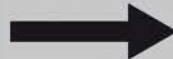

formatgera ●

5. CONFECCIÓ DE L'ESPARDENYA

QUÈ ÉS UNA ESPARDENYA?
És un tipus de calcer compostat per una sola d'espart o cànem i el tall, que és la part tèxtil.

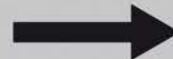
1. El primer pas és confeccionar la **sola**. Es fa una corda trenada de cànem o espart.

2. Després es forma un cercol i es va omplint l'interior enrotllant la corda.

3. Per unir la trena, es cus començant pel taló cap a la punta amb l'**agulla espardenyera**, recolzant-se a la taula i protegint la mà amb un **guant**. Per acabar es colpeja la sola amb la **maça**.

4. Ara es tria la tela que durà la nostra espardenya i es talla a mida, fent servir un **patró**. Finalment se li fan els traus i es posen els ribets, a açò li anomenem el **tall**.

5. Quan ja tenim la tela i la sola, s'uneixen amb punxes amb l'ajuda d'un **martell**, s'introdueix la **forma** al seu interior i es cus.

Atents, l'espardenya ara està del revés!!!!

6. És el moment de donar-li la volta i acabar de cosir la puntera.

L'ESPARDENYA JA ESTÀ FETA

ACTIVITATS

QUÈ HEM APRÉS?

SOPA DE LLETRES

Z	Y	G	E	O	N	A	E	G	K	E	X	P	Y
E	S	P	A	R	D	E	N	Y	A	A	T	A	U
S	E	T	I	E	T	Q	D	W	A	E	U	E	A
V	E	N	T	A	D	O	R	H	C	Z	E	R	B
M	P	W	E	N	U	M	J	J	S	U	F	R	V
D	J	C	A	R	A	G	O	L	E	R	A	D	H
A	Y	R	B	K	B	F	O	N	D	A	E	U	Q
F	O	R	M	A	T	G	E	R	A	G	B	I	Y
R	X	C	A	B	À	S	E	A	E	O	U	E	B
X	A	L	F	O	R	J	A	R	J	O	I	D	K
S	J	U	P	C	A	S	H	E	A	W	S	Y	C
G	V	U	P	Q	A	O	N	Y	I	E	X	A	L
G	A	R	R	A	F	A	M	W	N	W	M	V	F
P	A	N	E	R	A	M	G	I	K	I	K	Z	Y

ALFORJA ESPARDENYA VENTADOR
CARAGOLERA CABÀS GARRAFA FONDA
PANERA FORMATGERA SETIET

IDENTIFICA ELS OBJECTES

Escriu el seu nom baix.

